

Motion till riksdagen 2012/13:So356

av **Hillevi Larsson (S)**

Kultur på recept

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att samarbeta med Folkhälsoinstitutet och företrädare för kulturlivet för att verka för att "kultur på recept" införs som en möjlighet när läkare skriver ut recept, på samma sätt som FAR och FYSS fungerar.

Motivering

Nyttan av fysisk aktivitet för att både förebygga och bota ohälsa är allmänt känd. Det har gått så långt att läkare numera skriver ut motion på recept på samma sätt som de skriver ut läkemedel till sina patienter. Detta kallas FAR och FYSS (fysisk aktivitet på recept/fysisk aktivitet i sjukdomsprevention och sjukdomsbehandling) och har tagits fram i samarbete mellan Yrkesföreningen för fysisk aktivitet (YFA) och Statens folkhälsoinstitut.

Något som är mindre känt är att regelbundna kulturupplevelser har likvärdiga positiva hälsoeffekter som regelbunden motion! Undersökningar har visat att de som regelbundet rör på sig lever i genomsnitt tio år längre än de passiva. Samtidigt visade det sig att de som regelbundet ägnar sig åt kulturkonsumtion blir i genomsnitt tio år äldre än de som inte ägnar tid åt kultur. En förklaring till dessa resultat är att inte bara kroppen utan även psyket och känslolivet behöver gymnastik för att människan ska må bra. Kultur fungerar som motion för själen! En paus från de vardagliga göromålen, vare sig det handlar om en längre promenad eller ett teaterbesök, är välgörande. Denna typ av hälsosamma avbrott i vardagsstressen är dessutom ett verksamt sätt att förebygga utbrändhet.

Slutsatsen av detta borde vara uppenbar. Om kultur är lika hälsosamt som motion borde detta givetvis också återspeglas inom vården. Med tanke på de höga sjukskrivningstalen är det av högsta vikt att allt som kan öka folkhälsan

Fel! Okänt namn på

tas till vara. De resultat som hittills finns om kulturaktiviteter i vården har enbart varit positiva.

Nästa steg är att läkarna ges möjlighet att skriva ut kultur på recept till de patienter som är i behov av detta. På samma sätt som exempelvis ”3 halvtimmes promenader i veckan” kan ordinerars av doktorn till stillasittande patienter så borde ”3 kulturella aktiviteter i veckan” kunna ordinerars andra patienter. Sedan blir det naturligtvis upp till patientens sjukdomstillstånd och personliga preferenser om det blir bio, konstutställning, museum eller någon annan form av kultur.

Kultur på recept (KUR) kan mycket väl komma att bli ett lika vedertaget begrepp som FAR och FYSS. Det borde vara lätt att få till stånd ett samarbete mellan Folkhälsoinstitutet och företrädare för kulturlivet. Ytterligare en bonuseffekt av detta skulle kunna bli att kulturen får ett rättmätigt uppsving tack vare det erkännande av kulturens betydelse som ”kultur på recept” skulle ge. Detta skulle mycket väl kunna ge ringar-på-vattnet-effekter när hjälpta patienter och deras läkare sprider de positiva erfarenheterna vidare.

Försök med kultur på recept har påbörjats i liten skala inom vården. Pilotprojektet kultur på recept ägde rum i Helsingborg 2010. Målet var att ta fram en modell för kultur på recept och alltså inte patientens behandlingsresultat i sig. Utvärderingen av projektet visade att modellen fungerade väl och att en viktig förutsättning är kulturpedagogernas kompetens i kombination med spännande och inspirerande miljöer. Något annat som utvärderingen visade var att den enskilde patienten sågs i ett helhetsperspektiv och kunde fokusera på det friska.

Det är nu dags att utöka kultur på recept så att det blir heltäckande och kan skrivas ut inom vården i hela landet!

Stockholm den 1 oktober 2012

Hillevi Larsson (S)